

PAŃSTWOWA SZKOŁA MUZYCZNA I STOPNIA

IM. STANISŁAWA MONIUSZKI

W RACIBORZU

WYMAGANIA EDUKACYJNE

PRZEDMIOT GŁÓWNY

SKRZYPCE

Pierwszy etap edukacyjny

CYKL SZEŚCIOLETNI

PIERWSZA KLASA

(1 i 1/3 jednostki lekcyjnej tygodniowo)

- **Zagadnienia techniczne i wiadomości teoretyczne:**
 - dobór instrumentu o odpowiedniej dla ucznia wielkości, zaopatrzonego w czysto brzmiące struny oraz właściwej długości smyczka
 - zapoznanie ze składowymi częściami skrzypiec i smyczka
 - rozluźnianie organizmu i adaptacja do instrumentu
 - prawidłowa postawa przy grze, trzymanie instrumentu i smyczka
 - prowadzenie smyczka po strunach
 - działanie palców lewej ręki, różne układy palców w I pozycji
 - ruchy zmian pozycji na flażoletach naturalnych
 - system notacji muzycznej, pięciolinia, linie dodane, nuty i pauzy
 - zasadnicze oznaczenia dynamiki i tempa
 - oznaczenia kierunku smyczka, oznaczenie legato
 - wartości rytmiczne: ćwierćnuty, półnuty, całe nuty, półnuty z kropką, ósemki, ćwierćnuty z kropką, odpowiednie pauzy
 - artykulacja non legato, legato do czterech nut
 - dynamika w zakresie piano- forte
 - tempo umiarkowane i wolne
 - dźwięk czysty i płynny
 - właściwy podział smyczka

DRUGA KLASA

(1 i 1/3 jednostki lekcyjnej tygodniowo)

- **Zadania techniczne i wiadomości teoretyczne**
 - dalsza praca nad układem lewej i prawej ręki
 - ćwiczenia flażoletowe – przejście na flażolety naturalne w wyższych pozycjach
 - rozpoczęcie pracy nad biegłością
 - łatwe formy chromatyki

- artykulacja: gra dolna i górną połową smyczka, gra całym smyczkiem, detache, staccato, legato
- rytmika: synkopa, ćwierćnuta z kropką i ósemka, ósemka i dwie szesnastki
- dynamika w zakresie piano, mezzoforte, forte
-

TRZECIA KLASA

(1 i 1/3 jednostki lekcyjnej tygodniowo)

- **Zadania techniczne i wiadomości teoretyczne**

- wprowadzenie pozycji III, łatwe wejścia do V pozycji
- wprowadzenie elementów wibracji z oparciem ręki o pudło
- artykulacja: detache, staccato, portato, legato – do 8 dźwięków
- dwudźwięki z pustymi strunami
- dynamika – w granicach pp – f oraz crescendo i decrescendo
- gamy molowe i durowe do trzech znaków
- samodzielne strojenie skrzypiec
- rozwijanie biegłości

CZWARTA KLASA

(2 jednostki lekcyjne tygodniowo)

- **Zadania techniczne i wiadomości teoretyczne**

- utrwalenie pozycji I-III. Pozycja IV i V
- gamy i etiudy na zmiany pozycji I-V
- zmiany pozycji grupami dźwiękowymi
- praca nad biegłością,
- ćwiczenia i etiudy dwudźwiękowe
- doskonalenie wibracji wszystkimi palcami
- gamy molowe i durowe do czterech znaków
- dynamika od pp do ff
- marteles, staccato pod łukiem, legato przez struny

PIATA KLASA

(2 jednostki lekcyjne tygodniowo)

- **Zadania techniczne i wiadomości teoretyczne**
 - *pozycje VI-VII*. Etiudy na zmiany pozycji, etiudy pasażowe
 - wyższe pozycje na strunie G
 - ćwiczenia i etiudy dwudźwiękowe, oktawowo
 - dalsze doskonalenie wibracji – rodzaje wibracji
 - wprawki i etiudy biegłościowe
 - akordy
 - utwory z dwudźwiękami i akordami
 - doskonalenie różnorodnych smyczkowań i artykulacji
 - szeroki zakres dynamiki
 - gamy durowe i molowe do czterech znaków z uwzględnieniem piątej pozycji

SZÓSTA KLASA

(2 jednostki lekcyjne tygodniowo)

- **Zadania techniczne i wiadomości teoretyczne**
 - gra w siedmiu pozycjach.
 - wysokie pozycje na strunach E i G, skoki do pozycji
 - praca nad biegłością
 - różne smyczkowania
 - Tryl, mordent, tremolando
 - akordy łamane i jednocześnie brzmiące
 - flażolety sztuczne i naturalne
 - pizzicato prawą i lewą ręką
 - różnicowanie wyrazu w utworze
 - ekspresja estradowa
 - gamy durowe i molowe do czterech znaków przez trzy oktawy

CYKL CZTEROLETNI

PIERWSZA KLASA

(2 jednostki lekcyjne tygodniowo)

- **Zagadnienia techniczne i wiadomości teoretyczne:**
 - dobór instrumentu o odpowiedniej dla ucznia wielkości, zaopatrzonego w czysto brzmiące struny oraz właściwej długości smyczka
 - zapoznanie ze składowymi częściami skrzypiec i smyczka
 - rozluźnianie organizmu i adaptacja do instrumentu
 - prawidłowa postawa przy grze, trzymanie instrumentu i smyczka
 - prowadzenie smyczka po strunach
 - działanie palców lewej ręki, różne układy palców w I pozycji
 - ruchy zmian pozycji na flażoletach naturalnych
 - system notacji muzycznej, pięciolinia, linie dodane, nuty i pauzy
 - zasadnicze oznaczenia dynamiki i tempa
 - oznaczenia kierunku smyczka, oznaczenie legato
 - wartości rytmiczne: ćwierćnuty, półnuty, całe nuty, półnuty z kropką, ósemki, ćwierćnuty z kropką, odpowiednie pauzy
 - artykulacja non legato, legato do czterech nut
 - dynamika w zakresie piano- forte
 - gamy durowe i molowe do trzech znaków przez jedną oktawę
 - tempo umiarkowane i wolne
 - dźwięk czysty i płynny
 - właściwy podział smyczka

DRUGA KLASA

(2 jednostki lekcyjne tygodniowo)

- **Zadania techniczne i wiadomości teoretyczne**
 - praca nad aparatem gry- swobodne, prostolinijne do podstawka prowadzenie smyczka
 - flażolety naturalne
 - wprowadzenie III pozycji

- gra w pozycjach i ze zmianami pozycji
- rozwijanie biegłości
- nauka wibracji

TRZECIA KLASA

(2 jednostki lekcyjne tygodniowo)

- **Zadania techniczne i wiadomości teoretyczne**
 - dalsza praca nad aparatem gry
 - chromatyka i ekstensja
 - utrwalenie poznanych pozycji, wprowadzenie pozycji V
 - флазоlety naturalne i sztuczne
 - dalsza praca nad barwą dźwięku i wibracją

CZWARTA KLASA

(2 jednostki lekcyjne tygodniowo)

- **Zadania techniczne i wiadomości teoretyczne**
 - gra w siedmiu pozycjach
 - wysokie pozycje na strunach E i G
 - dalsza praca nad biegłością
 - tryl, mordent, tremolando
 - akordy łamane i jednocześnie brzmiące
 - doskonalenie detache, portato, legato, spiccato
 - флазоlety naturalne i sztuczne
 - prawidłowa intonacja i różnicowanie wyrazu w utworze

Klasa I C-6

Uczeń bierze udział w popisach klasowych, a także w szkolnym koncercie klas pierwszych w pierwszym i drugim półroczu. Ocenę wystawia nauczyciel.

Klasa II C-6

I. Przesłuchanie śródroczne:

- Etiuda
- Koncert I lub III część (z pamięci)
- Utwór dowolny z akompaniamentem (z pamięci)

II. Egzamin promocyjny

- Etiuda
- Koncert I lub III część (z pamięci).
- Utwór dowolny z akompaniamentem (z pamięci)

Klasa III C-6

I. Przesłuchanie śródroczne:

- Etiuda
- Koncert dowolna część (z pamięci)
- Utwór dowolny z akompaniamentem (z pamięci)

II. Egzamin promocyjny

- Etiuda
- Koncert dowolna część (z pamięci)
- Utwór dowolny z akompaniamentem (z pamięci)

Klasa IV C-6

I. Przesłuchanie śródroczne:

- Etiuda
- Koncert dowolna część (z pamięci)
- Utwór dowolny z akompaniamentem (z pamięci)

II. Egzamin promocyjny

- Etiuda
- Koncert dowolna część (z pamięci)
- Utwór dowolny z akompaniamentem (z pamięci)

Klasa V C-6

I. Przesłuchanie śródroczne:

- Etiuda z zastosowaniem piątej pozycji
- Koncert I lub II i III część (z pamięci)
- Utwór dowolny z akompaniamentem (z pamięci)

II. Egzamin promocyjny

- Etiuda dwudźwiękowa
- Koncert I lub II i III część (z pamięci)
- Utwór dowolny z akompaniamentem (z pamięci)

Klasa VI C-6

I. Przesłuchanie śródroczne:

- Etiuda
- Koncert II lub III część (z pamięci)
- Koncert I lub II i III część (z pamięci)

II. Egzamin końcowy

- 2 etiudy z różnymi problemami technicznymi- w tym dwudźwiękowa
- Sonata- dwie kontrastujące części (w pamięci)
- Koncert I lub III część (z pamięci)
- Utwór dowolny z akompaniamentem (z pamięci)

Klasa I C-4

Uczeń bierze udział w popisach klasowych, a także w szkolnym koncercie klas pierwszych w pierwszym i drugim półroczu. Ocenę wystawia nauczyciel.

Klasa II C-4

I. Przesłuchanie śródroczne:

- Etiuda
- Koncert I część (z pamięci)
- Utwór dowolny z akompaniamentem (z pamięci)

II. Egzamin promocyjny

- Etiuda
- Koncert- dowolna część (a pamięci)
- Utwór dowolny z akompaniamentem (z pamięci)

Klasa III C-4

I. Przesłuchanie śródroczne

- Etiuda
- Koncert I część (z pamięci)
- Utwór dowolny z akompaniamentem (z pamięci)

II. Egzamin promocyjny

- Etiuda
- Koncert I lub II i III część (z pamięci)
- Utwór dowolny z akompaniamentem (z pamięci)

Klasa IV C-4

I. Przesłuchanie śródroczne

- Etiuda
- Koncert- dowolna część
- Utwór dowolny z akompaniamentem (z pamięci)

II. Egzamin końcowy

- 2 etiudy z różnymi problemami technicznymi
- Sonata: 2 kontrastujące części (z pamięci)
- Koncert I lub II i III część (z pamięci)

- Utwór dowolny z akompaniamentem (z pamięci)

W ciągu roku szkolnego uczeń w każdym półroczu bierze udział w popisach klasowych organizowanych przez nauczyciela

W danym roku szkolnym wszyscy uczniowie klas od II C-6 do VI C-6 i od II C4 do IV C4 biorą udział w zorganizowanych przez kierownika sekcji przesłuchaniach technicznych gam i pasaży.

W klasach II-VI C6 i II-IV C4 śródroczną ocenę ustala nauczyciel instrumentu głównego w ramach przesłuchań śródrocznych, zaś roczną ocenę klasyfikacyjną ustala komisja w trybie egzaminu promocyjnego lub końcowego.